

ÜLESTÕUSMISPÜHAD B

(Esimene lugemine lüh. 1Mo1:1.26-31a)

Lugemine esimesest Moosese raamatust:

Alguses lõi Jumal taeva ja maa. Ja Jumal ütles: “Tehkem inimesed oma näo järele, meie sarnaseks, et nad valitseksid kalade üle meres ja lindude üle taeva all, kõigi loomade ja kogu maa üle ning kõigi roomajate üle, kes maad mööda roomavad.” Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi – lõi inimese Jumala näo järgi, lõi inimese meheks ja naiseks. Ja Jumal õnnistas neid ning ütles neile: “Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see endale, valitsege kalade üle meres ja lindude üle taeva all ning kõigi roomajate üle, kes mööda maad roomavad.”

Ja Jumal ütles: “Vaata, mina annan teile kõik seemet kandvad taimed ja kõik puud, mis kannavad vilja sees seemet – olgu need teile toiduks. Aga kõigile loomadele maa peal ja kõigile lindudele taeva all ning kõigile roomajatele, kellel on elav hing, annan ma toiduks kõiksugust haljast rohtu.” Ja nõnda sündis. Ning Jumal vaatas kõike, mis ta oli teinud, ja vaata – see oli väga hea.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 33:4-5 6.9 18-19 20.22 R:12)

R: Õnnis on rahvas, kelle Jumal on ära valinud.

Issanda sõna on õige,
tema tegudele võib loota.
Tema armastab õigust ja õiglust,
Issanda heldus täidab maa.

R:

Issanda sõnaga on loodud taevad,
tema suu hingusega kõik taevaväed.
Tema kogub merede veed lähkrisse,
paneb ookeani vood paisu taha.

R:

Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand,
rahvas, kelle tema on endale pärisosaks valinud.
Issand vaatab taevast
ja näeb kõiki inimlapsi.

R:

Meie hing loodab Issanda peale,
tema on meie kilp ja abimees.

Olgu sinu halastus, Issand, meie üle,
sest me ootame sind pikisilmi.

R:

(Teine lugemine 1Mo 22:1-2.9a.10-13.15-18)

Lugemine esimesest Moosese raamatust:

Neil päevil pani Jumal Aabrahami proovile. Ja ta hüüdis teda: “Aabraham!” Ja Aabraham vastas: “Siin ma olen.” Jumal ütles: “Võta oma ainus poeg Iisak, keda sa armastad, ning mine Morija maale ja too ta seal põletusohvriks ühel neist mägedest, mille ma sulle näitan.” Ja kui Aabraham koos oma pojaga jõudis Jumala poolt nimetatud paika, ehitas ta seal altari ja ladus sellele tulepuud. Ja Aabraham sirutas oma käe ja võttis noa, et tappa oma poeg. Aga Issanda ingel hüüdis teda taevast: “Aabraham, Aabraham!” Ja ta vastas: “Siin ma olen!” Ingel aga ütles: “Ära pane kätt oma poja külge ja ära tee talle kurja, sest nüüd ma tean, et sa kardad Jumalat ega keela mulle isegi oma ainukest poega.”

Ja kui Aabraham üles vaatas, nägi ta, et üks jäär on tihnikusse sarvipidi kinni jäänud. Ning Aabraham läks, võttis jäära ja tõi selle põletusohvriks oma poja asemel. Ja Issanda ingel hüüdis Aabrahami teist korda ja ütles: “Ma annan vande iseenda juures, ütleb Issand: sellepärast, et sa oled teinud nõnda ega ole mulle keelanud oma ainsamat poega, tahan mina sind tõesti õnnistada ja teha sinu järeltuleva soo arvukaks nagu tähti taevas ehk liiva meres. Ja sinu sugu vallutab oma vaenlaste väravad. Sinu soo läbi saavad õnnistatud kõik rahvad maa peal, sest Sina oled olnud mulle sõnakuulelik.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 16:5.8. 9-10. 2.11. R:1)

R: Kaitse mind, mu Jumal, sest sinu peale ma loodan.

Sina, Issand, annad mulle mu pärisosa ja ulatad mulle karika,
sinu kätes on kõik, mis mulle liisu järgi on langenud.

Issand on alati mu silme ees,

Tema seisab mu paremal pool ja ma ei vangu.

R:

Sellepärast rõõmustab mu süda ja hõiskab mu hing
ning mu ihu võib elada, kartmata ohtu.
Sest sina ei jäta mu hinge surmavalda
ega lase oma pühal näha kaduvust.

R:

Ma ütlesin Issandale: sina oled mu Issand,
sina üksi oled mu õnn.
Sina annad mulle teada elurajad,
sinu palge ees on rõõmuküllus,
hüved üha su paremal käel.

R:

(Seitsmes lugemine Hs 36:16-17a.18-28)

Lugemine prohvet Hesekieli raamatust:

Mulle tuli Issanda sõna, ja Issand ütles: “Inimesepoeg, kui Iisraeli sugu elas omal maal, siis nad rüvetasid selle maa oma eluviisi ja tegudega. Siis ma valasin nende peale välja oma tulise viha – vere pärast, mida nad valasid oma maal, ja ebajumalate pärast, millega nad olid seda rüvetanud. Ja ma pillutasin nad laiali paganate sekka ja puistasin nad laiali mööda erinevaid maid – nende eluviisi ja tegude järgi mõistsin ma nende üle kohut. Aga kui nad olid paganate juures, kuhu nad iganes tulid, seal teotasid nad jälle minu püha nime, nõnda et nende kohta hakati ütleva: “See on Issanda rahvas, ometi pidid nad lahkuma oma kodumaalt.” Siis pidin ma kandma hoolt oma püha nime pärast, mille nemad – Iisraeli rahvas – olid ära teotanud paganarahvaste seas, kuhu nad ka ei läinud. Sellepärast räägi Iisraeli kojale: nii ütleb Issand: “Ma ei tee seda teie pärast, Iisraeli koda, vaid oma püha nime pärast, mille teie olete ära teotanud paganarahvaste seas, kelle juurde te tulite. Ja ma teen pühaks oma suure nime, mida teie olete paganate seas teotanud, ning paganad peavad tundma, et mina olen Issand, kui ma nende silme ees näitan oma pühadust teie läbi. Ja ma võtan teid ära paganate hulgast, kogun teid kokku kõikidest maadest ning toon teid teie kodumaale. Ja ma piserdan teid puhta veega, et te saaksite puhtaks kõigest rüvedusest – kõigest ebajumalatest ma puhastan teid. Ja ma annan teile uue südame ja panen teie sisse uue vaimu. Ning ma võtan teie ihust kivise südame ja annan teile lihase südame. Ma valan teie sisse välja oma vaimu, et te käiksite mu seaduste järel ning peaksite au sees minu õigust. Siis te saate elada maal, mille mina olen andnud teie esivanematele – teie olete minu rahvas ja mina olen teie Jumal.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 51:3-4.12-13.17-19. R:12a)

R: Loo mulle, Jumal, puhas süda.

Jumal, ole mulle armuline oma helduse pärast,

kustuta mu ülekohus oma halastuse pärast.

Pese mind hästi mu süüteost

ja tee mind puhtaks mu patust.

R:

Loo mulle, Jumal, puhas süda

ning anna mulle uus, kindel vaim.

Ära heida mind ära oma palge eest

ja ära võta minult ära oma püha Vaimu.

R:

Issand, ava mu huuled,

et mu suu kuulutaks sulle kiitust.

Ohvriks Jumalale on murtud vaim,

murtud ja puruks lõõdud südant sina, Jumal, ei põlga.

R:

(Evangeelium B aastal Jh 20:1-9)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist

Nädala esimese päeva varahommikul, kui väljas oli alles pime, tuli Maarja Magdaleena hauale ja nägi, et kivi oli haualt ära tõstetud. Ta jooksis ja tuli Siimon Peetruse ja teise jüngrijuurde, keda Jeesus armastas, ning ütles neile: “Nad on Issanda hauast ära viinud ja me ei tea, kuhu nad on ta pannud.”

Nüüd läks ka Peetrus välja ja nad tulid koos teise jüngriga haa juurde. Nad jooksid mõlemad koos, ent teine jünger jooksis Peetrusest kiiremini ning jõudis haa juurde esimesena. Ja kummargil sisse vaadates nägi ta surilinu, kuid ta ei astunud sisse. Siis tuli ka Siimon Peetrus temale järele ja astus hauda sisse ja nägi maas olevaid surilinu ja higirätikut, mis oli Jeesuse pea ümber olnud, et see ei olnud koos surilinaadega, vaid eraldi kokkumässituna teises kohas. Nüüd siis läks hauda sisse ka see teine jünger, kes esimesena oli hauale tulnud, ning nägi ja uskus. Sest nad ei teadnud veel Kirjast, et tema peab surnuist üles tõusma.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad... On varahommik, nädala esimesel päeval, väljas on alles pime... Kivi on hauast ära veeretatud, ja kui me eemalt hauakambrisse sisse vaatame, siis näeme üksnes mustavat avaust. Mis ootab meid seal, kui me sisse läheme? Kas on haud tühi või me leiame sealt laguneva surnukeha? Ja kui peakski selguma, et haud on tühi, kas jätkub meil usku, et sinna maetu on surnuist üles tõusnud, või jäämegi otsima neid, kes surnukeha on minema viinud? Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, äsjaloetud lõik evangeeliumist on mõnevõrra vastuoluline: “Nad on Issanda hauast ära viinud ja me ei tea, kuhu nad on ta pannud,” hüüab meeletult Maarja Magdaleena jüngritele. Neist sõnadest õhkub hirmu ja segadust: haud on tühi, aga ülestõusnut pole veel keegi näinud – ja kes võiksid küll olla need “nemad”, kes on Issanda hauast ära viinud? Nii kõlavad evangelisti viimased sõnad veidi etteruttavalt: “Kui teine jünger hauakambrisse sisenes, siis ta nägi ja uskus...” Mida sai ta uskuda? Esialgne tõsiasi oli ainult see, et Jeesust hauakambris polnud.

Mida saame uskuda meie? Kui me vaatame tänast maailma enda ümber, siis kõlab Maarja Magdaleena ütlemine täiesti aktuaalsena: nad on Issanda ära viinud, ja me ei tea kuhu nad on ta pannud...

Mis on järele jäänud kunagi nii kristlikust Euroopast? Või kui kristlik see üldse on kunagi olnud? Hoolimata Jeesuse nõudmisest, et oma ligimese kohta ei tohi halvasti öelda, rääkimata sellest, et teda tohiks lüüa või tappa, on ju ka kristluse kõrgekskiidetud hiilgeaegadel Euroopas maha peetud nii saja-aastane sõda, seitsmekümneaastane sõda kui ka kolmekümneaastane sõda. Samuti olid ju enne esimest ja teist maailmasõda kirikud rahvast täis: peeti müstikahõngulisi kõrgmissasid, loeti palveraamatud kapsaks ja roosipärjad juppideks, teati Vana Testamendi psalme peast... Aga kui end sisuliselt keisriks kuulutanud parteiliidrid käskisid võtta relva ja minna naabritele kallale, siis keeldusid sellest vaid üksikud.

Armsad õed ja vennad, kui variserid küsisid Jeesuse käest, kas keisrile tuleb maksu maksta või mitte, siis ta vastas, et antagu keisrile mis keisri kohus, ja Jumalale mis temale kuulub. Paraku ei käsitletud Jeesus üldse asja teist külge: mille jaoks on keisril õigus makse nõuda, kellele ja mis tingimustel kehtib sõjaväekohustus, ning millisteks eesmärkideks tohib keiser sõjaväge kasutada. Seega peab mõnna, et Jeesus jättis oma õpetuses sisuliselt käsitlemata reeglid ühiskonna kõrgeima tasandi jaoks.

Samal ajal kinnitas ta oma nn ülempreesterlikus palves: “Isa, tund on tulnud, kirgasta oma Poega, et ka Poeg kirgastaks sind, nagu sina oled talle andnud meelevalla kõigi olendite üle, et ta annaks igavese elu igäihele, keda sina talle oled andnud...Mina palun nende eest, maailma eest ma ei palu, vaid nende eest, keda sina oled mulle andnud, sest nad on sinu omad... Püha Isa, hoia neid oma nimes, mille sina andsid mulle, et nad oleksid üks nii nagu meie! Mina olen andnud neile sinu sõna ning maailm on vihanud neid, sest nemad ei ole maailmast, nii nagu minagi ei ole maailmast. Ma ei palu, et sa võtaksid nad ära maailmast, vaid et sa hoiaksid neid kurja eest.” Jh 17: 6-19

See tähendab, et materiaalne maailm ei olegi määratud olema terviklik ja harmooniline, maine reaalsus jääbki kuni viimse päevani headuse ja kurjuse võitluse tallermaaks, ükskõik kui kristlikuna seda ka ei püütaks välja mängida. Kahtlemata saab inimene maailma natuke õiglasemaks ja paremaks muuta, kuid võimalused selleks on kahjuks üsna piiratud. Elukogemuse alusel saab peagi selgeks, kui kergesti võivad armastus ja heausklikkus muutuda ärakasutatavuseks ning kuidas rangus ja seaduskuulekus võivad väänduda julmuseks. Nii tuleb ka vooruste eest seistes olla väga ettevaatlik, et me ei teeks hea asemel kurja ei teistele ega iseendale.

Seega, kõige tähtsam on inimeste hing , sinu ja minu hing, meie vastus Jumalale – kuidas, milliseid tegusid tehes või tegemata jättes me maise prooviaja läbisime. Mida me selle eest pälvime, jääb Jumala otsustada. Aamen.